

De aftrek van zorgkosten

Doe uw voordeel met de aangifte

Geeft u veel geld uit aan zorg, hulpmiddelen, aanpassingen en voorzieningen? Hebt u door uw handicap of ziekte extra kosten voor kleding of vervoer? Volgt u een dieet op voorschrift van een arts of een erkende diëtist? Hebt u andere zorgkosten? Maak dan gebruik van de aftrek van zorgkosten bij de aangifte inkomstenbelasting. In dit artikel een stappenplan.

Dit artikel gaat over de aangifte over het belastingjaar 2015. U doet deze aangifte in het voorjaar van 2016.

Vanaf 1 maart 2016 is het weer zo ver. U kunt aangifte inkomstenbelasting doen over het jaar 2015. Een lastige klus waar veel mensen erg tegenop zien. Doe ik het wel goed? Vergeet ik niets? Kan ik alle gegevens terugvinden in mijn administratie? Inderdaad, de aangifte inkomstenbelasting is er de afgelopen jaren niet eenvoudiger op geworden. Toch kan de aangifte geld opleveren voor mensen met een ziekte of beperking. Dat komt door de aftrek van zorgkosten. Maak er gebruik van!

Stap 1 - Vraag zo nodig hulp

Komt u er zelf niet uit? Veel belangenorganisaties beschikken over deskundige vrijwilligers, die u graag helpen. Neem voor meer informatie contact op met uw gehandicaptenorganisatie, patiëntenvereniging, ouderenorganisatie, belastingwinkel, vakbond of het Nationale Zorgnummer.

Stap 2 - De voorbereiding

Hebt u nog geen DigiD? Ga dan eerst naar de website www.digid.nl en vraag er een aan. Bent u fiscale partners? Dan hebt u elk uw eigen DigiD nodig. Log vervolgens in op mijn.belastingdienst.nl, open in het onderdeel 'Inkomstenbelasting' de aangifte over het jaar 2015.

Op MijnBelastingdienst staat een online aangiftemodule. Er is dus geen apart Aangifteprogramma meer. De online aangifte werkt alleen als u een computer met een goede internetverbinding hebt. U kunt de aangifte overigens altijd tussentijds pauzeren, de computer uitzetten en later verder gaan. Pas als u helemaal tevreden bent over de aangifte, stuurt u die in. Bent u fiscale partners? Dan kunt u de aangifte samen invullen.

Er is ook een aangifte app, voor op uw smartphone of tablet, maar die app is niet geschikt voor het aangeven van zorgkosten.

Het einde van de blauwe envelop

U kunt ook een aangiftebiljet (P-biljet) aanvragen bij de Belastingtelefoon 0800-0543. Dat kan dit jaar nog en volgend jaar nog. Daarna kunt alleen nog online aangifte doen. Vanaf eind 2017 krijgt u ook geen brieven meer van de Belastingdienst. Alle berichten komen dan in uw online berichtenbox op MijnOverheid. Het is daarom verstandig om nu al uw account op MijnOverheid te activeren. Ga naar mijn.overheid.nl, log in met uw DigiD en vraag een activeringscode aan. Kunt u niet goed met een computer overweg, dan is dit vervelend nieuws voor u. U wordt dan afhankelijk van mensen in uw omgeving die u kunnen helpen.

Uitstel

U kunt aangifte doen tussen 1 maart en 1 mei 2016. Lukt het niet om alle gegevens vóór 1 mei op een rijtje te krijgen, vraag dan uitstel tot 1 september. U hoeft alleen maar even te bellen met de Belastingtelefoon 0800-0543. Bent u fiscale partners, dan moet u allebei even bellen.

Stap 3 - Begin met invullen

De Belastingdienst heeft allerlei gegevens al voor u ingevuld, in de rubrieken 'Introductie' tot en met 'Hypotheken en andere schulden'. Loop deze gegevens zorgvuldig na. U kunt ze zo nodig aanpassen of aanvullen. Ga vervolgens naar het onderdeel Uitgaven, vink 'Zorgkosten' aan (en eventuele andere aftrekposten) en klik op Akkoord.

Stap 4 - Pak uw administratie erbij

U ziet nu in het menu links in beeld, onder 'Uitgaven' het onderdeel 'Zorgkosten' staan. Als u daar op klikt, krijgt u een lijstje te zien met de verschillende onderdelen van deze aftrek.

U kunt in de witte vakjes alleen de totaalbedragen invullen voor de verschillende onderdelen. U moet dus zelf uitrekenen welk bedrag bij elk onderdeel hoort. Pak daarom nu uw administratie erbij. Maak voor elk onderdeel een overzicht van de kosten die u zelf hebt betaald in 2015 en de eventuele vergoeding die u hiervoor hebt gekregen (of nog gaat krijgen). In de witte vakjes vult u per onderdeel in welke kosten uiteindelijk helemaal voor uw eigen rekening kwamen. Bent u fiscale partners, vul dan in de witte vakjes de zorgkosten in van u samen.

Links van de onderdelen ziet u telkens een klein geel vlakje met een vraagtekentje. Als u daar op klikt, krijgt u een toelichting op het betreffende onderdeel. Vaak kunt u nog verder doorklikken voor uitgebreide informatie.

Stap 5 - Algemene voorwaarden

Voor de aftrek van zorgkosten geldt een aantal algemene regels en beperkingen.

- U moet de kosten in 2015 hebben betaald.
- Het gaat om kosten voor u zelf, uw fiscaal partner, uw kinderen tot 27 jaar of familieleden die bij u wonen en die van uw zorg afhankelijk zijn.
- Kosten die u vergoed krijgt (of had kunnen krijgen) kunt u niet aftrekken. Dat betekent dat u de kosten voor zorg, hulpmiddelen en voorzieningen niet kunt aftrekken (1) als ze in het basispakket van de zorgverzekering zitten, (2) als ze door de gemeente verstrekt worden in het kader van de Wmo of de Jeugdwet, of (3) als u er een indicatie voor hebt vanuit de AWBZ (overgangsrecht) of de Wet langdurige zorg (Wlz). Ook als u moet bijbetalen omdat uw verzekeraar geen contract heeft met de (medische) hulpverlener van uw keuze, kunt u die kosten niet aftrekken.

- Kosten die voor uw eigen rekening kwamen vanwege het eigen risico in de basisverzekering kunt u niet aftrekken.
- Wettelijke eigen bijdragen kunt u niet aftrekken.
- U kunt alleen kosten aftrekken die in de verschillende onderdelen genoemd staan. U kunt bijvoorbeeld geen zorgpremies aftrekken.

Stap 6 - Loop de verschillende onderdelen na

Hieronder staan de onderdelen van de aftrek op een rijtje, met een toelichting.

Geneeskundige hulp

Deze post bestaat uit twee onderdelen: (1) medische en paramedische hulp en (2) particuliere verpleging en verzorging.

(1) Bij medische hulp gaat het om rekeningen van artsen die naar Nederlandse maatstaven als arts worden erkend en die uw zorgverzekering niet vergoedt. Denk bijvoorbeeld aan experimentele behandelingen of aan behandelingen in het buitenland. De kosten van alternatieve geneeswijzen kunt u alleen aftrekken als de behandeling plaatsvindt op verwijzing en onder begeleiding van zo'n erkende arts. Kosten voor ooglaserbehandelingen zijn niet aftrekbaar.

Paramedische kosten zijn de kosten voor een fysiotherapeut, diëtist, ergotherapeut, logopedist, oefentherapeut, orthoptist, podotherapeut, huidtherapeut, tandarts of mondhygiënist. Bij de tandarts geldt als uitzondering de kosten voor bruggen: die zijn aftrekbaar bij het onderdeel 'Hulpmiddelen'.

(2) Bij particuliere verpleging en verzorging zijn er vier mogelijkheden.

- U woont thuis en u hebt geen indicatie voor zorg, maar u schakelt vanwege uw handicap of ziekte wel particuliere verpleging of verzorging in. De kosten hiervoor zijn aftrekbaar.
- U woont thuis en u hebt wel een indicatie voor zorg (al dan niet in de vorm van een persoonsgebonden budget), maar die indicatie is niet toereikend. Daarom koopt u zelf ook nog particuliere verpleging of verzorging in. De kosten hiervoor zijn aftrekbaar.
- U woont in een particulier verpleeg- of verzorgingshuis, zonder indicatie. Een deel van de pensionprijs is bedoeld voor zorg. Dit deel is aftrekbaar. Het huis heeft hierover afspraken gemaakt met de Belastingdienst en kan u verder informeren.
- U woont in een instelling, met een indicatie. U gaat mee op een bewonersvakantie. U krijgt hiervoor een factuur van de instelling. Op die factuur staat welk deel betrekking heeft op de extra salaris en verblijfskosten voor het verplegend en verzorgend personeel. Alleen dat deel is aftrekbaar.

Kosten voor huishoudelijke hulp of persoonlijke ondersteuning kunt u hier niet opvoeren. Mogelijk kan dat wel bij het onderdeel 'Extra gezinshulp'.

Reiskosten ziekenbezoek

Het gaat om reiskosten die u maakt om een zieke of gehandicapte (voormalige) huisgenoot te bezoeken. Die huisgenoot moet dan wel meer dan 10 kilometer verderop verpleegd worden, die verpleging moet langer dan een maand duren en u moet er regelmatig op bezoek gaan. Denk aan het bezoeken van een kind, familielid of partner die vanuit uw gezamenlijke huishouding in een zorginstelling is opgenomen. De aftrek is niet beperkt in de tijd. U kunt er dus ook nog gebruik van maken als uw kind of uw partner al jaren in een instelling woont. Reist u per openbaar vervoer of

per taxi, dan zijn de kosten volledig aftrekbaar. Neemt u de auto, dan geldt een standaardtarief van € 0,19 per kilometer.

Medicijnen op doktersvoorschrift

Het gaat bij deze post om medicijnen (waaronder verbandmiddelen) die u gebruikt op voorschrift van een in Nederland erkende arts en waarvoor u geen (of geen volledige) vergoeding krijgt van uw zorgverzekeraar. Ook uitgaven voor homeopathische medicijnen zijn aftrekbaar, maar alleen als ze door een erkende arts zijn voorgeschreven.

Hulpmiddelen

Het gaat om hulpmiddelen die hoofdzakelijk door mensen met een ziekte of beperking gebruikt worden. Dit geldt bijvoorbeeld voor steunzolen, elastische kousen en prothesen (waaronder bruggen die de tandarts aanlegt). Ook de kosten voor het verzekeren en het onderhoud van deze hulpmiddelen zijn aftrekbaar. Huurde u hulpmiddelen, bijvoorbeeld via een thuiszorgwinkel, dan is de huur aftrekbaar.

Onder hulpmiddelen vallen ook aanpassingen aan uw auto, fiets, brommer of brommobiel. U kunt de kosten alleen aftrekken, als die aanpassingen voor mensen zonder handicap geen betekenis hebben. Ook aanpassingen aan een tweede auto (bijvoorbeeld een aparte rolstoelbus) zijn hier aftrekbaar.

Veel hulpmiddelen zijn volgens wettelijke bepalingen uitgezonderd van de aftrek. Of de belastingrechter heeft er in het verleden een negatieve uitspraak over gedaan. Extra stookkosten, uitgaven voor brillen, contactlenzen en contactlensvloeistoffen, eenvoudige loophulpmiddelen (stokken, krukken, rollators), rolstoelen, scootmobielen en woningaanpassingen zijn daardoor niet aftrekbaar.

U hoeft hulpmiddelen over het algemeen niet af te schrijven. U kunt de kosten dus in één keer aftrekken. Behalve als het gaat om een hulpmiddel dat u na gebruik nog kunt doorverkopen. Zo'n hulpmiddel moet u wel afschrijven. Daarbij geldt een afschrijftermijn van vijf jaar, met een restwaarde van 10%. Dat geldt bijvoorbeeld voor gehandicaptenvoertuigen, zoals een Canta of Arola.

Vervoerskosten

Het gaat hierbij om de extra vervoerskosten vanwege uw ziekte of beperking. Er zijn twee mogelijkheden: ziekenvervoer en leefvervoer (privé vervoer).

Bij ziekenvervoer gaat het om de reiskosten voor (para)medische behandelingen.

- Wordt u per ambulance vervoerd, dan betaalt uw zorgverzekeraar de kosten.
- Krijgt u een vergoeding van uw zorgverzekeraar voor eigen vervoer, dan betaalt u een wettelijke eigen bijdrage van € 97. Die eigen bijdrage is niet aftrekbaar. Reist u met uw eigen auto, dan rekende de zorgverzekeraar in 2015 een maximale vergoeding van € 0,31 per kilometer. Is dit bedrag niet toereikend voor uw type auto, dan kunt u de meerkosten aftrekken.
- Andere vormen van ziekenvervoer: u krijgt alleen een vergoeding van uw zorgverzekeraar als u hiervoor een aanvullende verzekering hebt afgesloten. Hebt u geen aanvullende verzekering, of maakt u meer kosten voor ziekenvervoer dan uw aanvullende verzekering vergoedt, dan kunt u de meerkosten aftrekken.
- In beide voorgaande gevallen geldt: reist u per auto, ga dan uit van de kilometerprijs voor uw type auto uit de tabellen van de ANWB of de Consumentenbond.

Maakt u vanwege uw handicap of ziekte extra kosten voor leefvervoer (privé vervoer), dan zijn die kosten aftrekbaar volgens een zogenoemde vergelijkingsmaatstaf. U moet aantonen dat u vanwege uw handicap meer uitgeeft aan uw vervoer dan anderen. In de praktijk is dat lastig.

Dieet op voorschrift van een dokter of diëtist

U kunt alleen dieetkosten opvoeren zoals die genoemd worden in de tabel van de Belastingdienst. En alleen als u dit dieet volgt op voorschrift van een arts of een erkende diëtist. U vindt de tabel in de online aangifte, onder het vraagtekentje bij dit onderdeel.

Extra uitgaven voor kleding en beddengoed

Kunt u aantonen dat u vanwege ziekte of handicap per jaar meer dan € 620 extra kosten maakt voor kleding en beddengoed (duurder in de aanschaf, extra slijtage, kosten voor extra wasbeurten), dan mag u € 775 aftrekken. Kunt u dat niet aantonen, maar blijkt 'uit algemene kennis' dat uw ziekte of beperking zulke extra kosten met zich meebrengt, dan mag u € 310 aftrekken. De bedragen gelden per persoon. Het moet bij deze aftrek gaan om u zelf of om huisgenoten: u kunt geen extra uitgaven voor kleding en beddengoed opvoeren voor kinderen die niet bij u thuis wonen.

Afschrijving van uitgaven van vóór 2014

Kosten voor rolstoelen, scootmobielen en woningaanpassingen zijn niet meer aftrekbaar. Er geldt één uitzondering. Hebt u deze hulpmiddelen of aanpassingen vóór 2014 aangeschaft, schrijft u ze af en had u die afschrijving ook al over het jaar 2013 afgetrokken, dan mag u ook de afschrijving over het jaar 2015 nog aftrekken.

Extra gezinshulp

Het gaat bij deze post om de kosten voor particuliere huishoudelijke hulp of persoonlijke ondersteuning die u inhuurt vanwege uw handicap of ziekte. Er zijn twee mogelijkheden.

1. U hebt geen Wmo-indicatie voor huishoudelijke hulp of persoonlijke ondersteuning. In dat geval kunt u alle kosten meetellen.
2. U hebt wel een Wmo-indicatie voor huishoudelijke hulp of persoonlijke ondersteuning, maar die indicatie is niet toereikend. U regelt daarom op eigen kosten extra hulp. In dat geval kunt u alleen de kosten meetellen die boven de indicatie uitgaan. De eigen bijdrage die u betaalt voor de geïndiceerde hulp kunt u niet meetellen.

Er geldt voor de extra gezinshulp een apart drempelbedrag, afhankelijk van uw inkomen. Alleen uitgaven boven de drempel zijn aftrekbaar. Maakt u gebruik van extra gezinshulp, dan berekent de online aangifte automatisch deze drempel.

Berekening hoeveel u kunt aftrekken

U hebt nu bij alle onderdelen de kosten ingevuld die voor uw eigen rekening kwamen. Er volgen nu twee tussenstappen waarin die kosten omgerekend worden naar de uiteindelijke 'aftreekbare zorgkosten'.

Verhoging

Is uw (gezamenlijk) drempelinkomen niet hoger dan € 33.857, dan geldt een standaard verhoging van een aantal zorgkosten. Die verhoging is afhankelijk van uw leeftijd. De online aangifte berekent zelf of u in aanmerking komt voor de verhoging en om welk bedrag het gaat.

Drempel

Voor de aftrek van zorgkosten geldt een drempel, afhankelijk van uw inkomen en uw leefsituatie. Alleen als u in totaal méér zorgkosten hebt, mag u de kosten boven de drempel aftrekken. Toch haalt u de drempel gemakkelijker dan u denkt. Vooral voor mensen met een laag inkomen is de drempel namelijk niet zo hoog. En de verhoging van de zorgkosten telt mee om de drempel te halen.

De online aangifte berekent uw drempel automatisch, op basis van de gegevens die u eerder hebt ingevuld. Het programma berekent vervolgens zelf welke bedrag u kunt aftrekken en vult dat bedrag alvast voor u in.

Stap 7 - Maak een verdeling

Deze stap geldt alleen voor fiscale partners. Bij de vorige stappen hebt u de aftrekbare zorgkosten uitgerekend voor uzelf en uw fiscale partner samen. U moet deze aftrek nu gaan verdelen. U mag zelf bepalen hoe u dat doet. Klik op 'Verdelen' in de het menu links in beeld en ga naar het onderdeel Zorgkosten. Als u bij één van beiden een bedrag invult, berekent de online aangifte zelf hoeveel aftrek er voor de ander overblijft.

Stap 8 - Insturen

Loop de hele aangifte voor de zekerheid nog eens goed na. Kijk ook in de rubriek Overzicht en ga na of alle posten er goed in terugkomen. Stuur vervolgens uw aangifte in via internet, met behulp van uw DigiD.

Na enige tijd krijgt u van de Belastingdienst een belastingaanslag over het jaar 2015. Ook als u geld terugkrijgt. De Belastingdienst maakt dat geld dan automatisch over naar uw bankrekening. Klopt de aanslag volgens u niet, maak dan bezwaar. Hoe dat moet staat in de aanslag zelf.

Tekst: Kees Dijkman

Deze informatie wordt u aangeboden door Ieder(in). De tekst is met de meeste zorgvuldigheid samengesteld, maar u kunt er geen rechten aan ontlennen. Bij het schrijven van dit artikel was het definitieve online aangifteprogramma voor het jaar 2015 nog niet beschikbaar. De aangifte kan er daardoor op onderdelen iets anders uitzien dan hier beschreven. Voor meer informatie, kijk op www.meerkosten.nl in de rubriek Belastingvoordeel of download gratis de volledige belastingbrochure op www.iederin.nl.